

Kasvatus- ja opetusjohtajan toukokuun kuukausiraportti 20.6.2023

- Timo Jalonen

Hallitusohjelma

Varhaiskasvatus

- Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lapsen kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia sekä tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista. Varhaiskasvatus on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuus, jossa pedagogiikka painottuu. Oppimisen tukea on oltava tarjolla yksilöllisesti ja lapsen tarpeita vastaavasti.
- Varhaiskasvatuksen osallistumisastetta nostetaan erityisesti yli 3-vuotiaiden lasten osalta. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on Suomessa edelleen muita Pohjoismaita jäljessä, vaikka viime vuosina se on noussut. Erityisiä toimia suunnataan maahanmuuttajataustaisten lasten osallistumisasteen nostamiseksi varhaiskasvatuksessa. Tämä vahvistaa maahanmuuttajataustaisten lasten suomen ja ruotsin kielen osaamista ja integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

Varhaiskasvatus

- Hallitus vakiinnuttaa varhaiskasvatuksen tasa-arvorahoituksen määrärahatason. Näin vahvistetaan varhaiskasvatuksen laatua, tasoitetaan oppimiseroja sekä ehkäistään segregatiota.
- Hallitus uudistaa varhaiskasvatuksen palveluseleitä koskevan lainsäädännön. Varhaiskasvatuksen palveluseleitä koskeva lainsäädäntö siirretään opetus- ja kulttuuriministeriöön, kuten varhaiskasvatuslakia uudistettaessa oli tavoitteena. Hallitus arvioi lasten hoidon tukien kokonaisuuden huomioiden perheiden valinnanvapauden. Tavoitteena on, että yhä useampi perhe voisi valita erilaisten varhaiskasvatuksen muotojen välillä tasapuolisemmin.
- Yksityisen hoidon tuen piirissä olevien lasten osuus nostetaan hallituskauden aikana vähintään tasolle, jolla se oli vuonna 2011. Tämä toteutetaan korottamalla yksityisen hoidon tuen hoitoraha.

Varhaiskasvatus

- Yksityisessä varhaiskasvatuksessa palataan ilmoitusmenettelyyn, jotta kevennetään palveluiden järjestäjien hallinnollista työtä. Toiminnan käynnistäminen edellyttäisi, että aluehallintovirasto on tarkastanut toimipaikan.
- Hallitus varmistaa, että varhaiskasvatusta valvotaan niin julkisesti kuin yksityisesti järjestetyssä varhaiskasvatuksessa.
- Hallitus sitoutuu varhaiskasvatuslain mukaiseen lapsen oikeuteen pedagogisesti johdettuun ja toteutettuun varhaiskasvatukseen. Hallitus vahvistaa alan veto- ja pitovoimaa kehittämällä työoloja ja varhaiskasvatuksen laatua. Varhaiskasvatuksen opettajien aloituspaikkoja lisätään yliopistoissa. Joka vuosi on koulutettava vähintään 1 400 uutta varhaiskasvatuksen opettajaa molempien kansalliskielten tarpeet huomioiden.

Varhaiskasvatus

- Hallitus turvaa jo alalla työskenteleville erilaiset mahdollisuudet pätevoityä varhaiskasvatuslain mukaisiin tehtäviin muunto- ja monimuotokoulutuksella. Hallitus selkiyttää sosionomien roolia varhaiskasvatuksessa ja lisää varhaiskasvatuksen sosionomien koulutusta. Varhaiskasvatuksen johtajan tehtävässä toimiminen mahdollistetaan myös varhaiskasvatuksen sosionomi YAMK-tutkinnolla huolehtien riittävästä pedagogisesta ja didaktisesta osaamisesta.
- Lasten kieltenoppimista tuetaan varhaiskasvatuksesta alkaen vahvistamalla ja laajentamalla kielikylpy- ja kielisuihkutoimintaa. Koulutetaan lisää kielikylpyopettajia, jotta voidaan vastata lapsiperheiden kiinnostukseen kielikylpyjä ja kielisuihkuja kohtaan.

Esi- ja perusopetus

- Tulevaisuudessa on keskityttävä perustaitojen ja -valmiuksien parantamiseen ja siirryttävä vakaaseen perusrahoitukseen. Jokaisella peruskoulun päättävällä nuorella on oltava riittävät perustiedot ja -taidot toisen asteen opintoihin. Oppilailla ja opettajilla on oltava työrauha keskittyä oppimiseen ja opettamiseen.
- Hallitus käynnistää laaja-alaisen peruskoulun tulevaisuustyön peruskoulun kehittämistarpeiden arvioimiseksi. Peruskoulua kehitetään pitkäjänteisesti tieto- ja tutkimusperusteisesti laaja-alaisessa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Erityisen huolestuttavia ovat koko 2000-luvun ajan heikentyneet oppimistulokset. Työn tavoitteena on koota laajasti tutkijoita sekä eri alojen ja koulutuskentän asiantuntijoita arvioimaan peruskoulun kehittämistarpeita. Työn tueksi perustetaan parlamentaarinen seurantaryhmä. Tarvittavat lainsäädäntömuutosesitykset sekä muut toimenpiteet valmistellaan vuoden 2025 loppuun mennessä.

Esi- ja perusopetus

- Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu päättyy vuonna 2025. Kokeiluryhmän seurantatutkimusta jatketaan peruskoulun loppuun asti. Kokeilun päätyttyä hallitus arvioi kokeilun tulokset ja valmistelee jatkotoimet.
- Hallitus panostaa perustaitojen oppimiseen antamalla lisää aikaa ja työrauhaa opettajille ja oppilaille. Hallitus kasvattaa perusopetuksen vähimmäistuntimäärää 2–3 vuosiviikkotunnilla laajentamalla opetussuunnitelmaa. Lisäyksellä tavoitellaan lisätunteja erityisesti alakoulun vuosiluokille luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opettamiseen. Lisäykset jätetään toteutettavaksi paikallisin päätöksin.
- Hallitus vakiinnuttaa perusopetuksen tasa-arvorahoituksen määrärahatason. Näin vahvistetaan perusopetuksen laatua, tasoitetaan oppimiseroja sekä ehkäistään segregatiota.
- Opetusryhmien kohtuulliseen kokoon kiinnitetään huomiota, jotta oppiminen mahdollistuu ja perustaidot taataan. Hallitus kannustaa kuntia toteuttamaan painotettua opetusta segregatiion ehkäisemiseksi. Hallitus edistää vieraskielisten lasten kiinnittymistä myös ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen ja koulutukseen.

Esi- ja perusopetus

- Hallitus uudistaa kolmiportaista tukea koskevan lainsäädännön siten, että tavoitteena on turvata riittävä tuki sekä vähentää opetushenkilöstön hallinnollista taakkaa. Oppimisen tukea on oltava tarjolla yksilöllisesti ja oppilaan tarpeita vastaavasti. Tuen muodot ovat valtakunnallisesti yhtenäiset, selkeät ja monipuoliset. Tarpeellinen pienryhmäopetus sekä erityisluokissa annettava opetus on myös mahdollista. Huolehditaan erityisopettajien riittävästä koulutusmäärästä.
- Hallitus toteuttaa osaamistakuun, joka tarkoittaa vähimmäisosaamistason määrittelyä ja sen saavuttamista edettäessä peruskoulussa luokalta seuraavalle. Erityistä huomiota kiinnitetään peruskoulun toisen ja kolmannen luokan nivelvaiheeseen, yhdeksänteen luokkaan ja päättöarviointiin. Tavoitteena on varmistaa jokaiselle nuorelle riittävät perustaidot, joilla pärjää jatko-opinnoissa. Selvitetään mahdollisuus laajentaa joustava perusopetus toteutettavaksi jokaisessa kunnassa, jotta oppilailla on mahdollisuus saada suoritettua perusopetuksen oppimäärä

Esi- ja perusopetus

- Hallitus sitoutuu LUMA-strategian toimeenpanoon, jotta oppilaiden luonnontieteellis-matemaattiset valmiudet vahvistuvat. Vahva teknillinen ja luonnontieteellinen osaamis pohja on kriittistä elinkeinoelämän uudistumisessa, erityisesti tieteen ja teknologian murroskohdissa sekä nykyisessä, nopeasti kehittyvässä ja monimutkaistuvassa kansainvälisessä kilpailuasetelmassa.
- Hallitus mahdollistaa kieltenopetuksen ja -opiskelun varhaistamisen, laajentamisen ja monipuolistamisen. Varmistetaan, että kieltenopetukseen on varattu riittävästi tuntiresursseja.
- Hallitus arvioi etäopetuksen hyödyntämisen mahdollisuuksia nykyistä laajemmin perusopetuksessa tarkkarajaisesti säädettyinä esimerkiksi valinnaisten kielten opetuksessa.

Esi- ja perusopetus

- Hallitus arvioi S2-opetuksen (suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus) toimivuutta. Vieraskielisten lasten määrän kasvu on huomioitava osana perusopetuksen kehittämistä. Lisäksi mahdollistetaan valmistavan opetuksen jatkuminen kahteen vuoteen tilanteissa, joissa se arvioidaan tarpeelliseksi riittävien kielellisten valmiuksien varmistamiseksi. Tälle varataan riittävä rahoitus.
- Hallitus vahvistaa opettajien ja rehtoreiden toimivaltuuksia puuttua opetusta häiritsevään ja kouluaikana tapahtuvaan toimintaan. Hallitus tekee tarvittavat lainsäädäntömuutokset, joilla voidaan nykyistä tehokkaammin rajoittaa esimerkiksi mobiililaitteiden käyttöä koulupäivän aikana ja näin vahvistaa oppilaiden keskittymistä opetukseen.

Esi- ja perusopetus

- Kouluväkivallan ennaltaehkäisyssä ja väkivaltatilanteisiin puuttumisessa otetaan käyttöön yhtenäiset suunnitelmat ja toimintamallit hyödyntäen olemassa olevia toimintamalleja, kuten Etelä-Karjalan mallia. Hallitus vahvistaa aluehallintovirastojen toimivaltuuksia koulujen laillisuusvalvonnassa.
- Hallitus turvaa jokaisen lapsen oikeuden turvalliseen oppimisympäristöön ja koulurauhaan. Hallitus vahvistaa kiusaamisen uhriksi joutuneen oppilaan oikeusturvaa sekä mahdollisuutta jatkaa omassa koulussaan.
- Hallitus luo varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestäjille järjestämiseen liittyvät kriteerit, jotta varmistetaan jokaisen lapsen sivistyksellisten oikeuksien toteutuminen asuinpaikasta riippumatta. Varhaiskasvatus ja perusopetus säilyvät jatkossakin kuntien järjestämisvastuulla. Lisäksi arvioidaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laatukriteereiden päivittämistä.

Esi- ja perusopetus

- Koulujen kasvatustehtävään kuuluu varmistaa, että suomalainen kulttuuriperintö välittyy uusille sukupolville. Tähän sisältyy myös koulujen juhlaperinteiden vaaliminen kevät- ja joulujuhlineen. Koulut pidetään turvallisen kasvun paikkoina.
- Yksityisten koulutuksen järjestäjien kotikuntakorvaus nostetaan 100 prosenttiin ja yhdenmukaistetaan järjestäjien velvollisuudet. Varmistetaan, että järjestämisluvat mahdollistavat jatkossakin toiminnan pitkäjänteisen toteuttamisen.

Esi- ja perusopetus

- Hallitus laatii selvityksen TUVA-koulutuksen toimivuudesta. Arvioidaan, miten koulutus auttaa lukioon ja ammatilliseen hakeutuvia sekä tukee perustaitojen vahvistumista. TUVA-koulutuksen vaatimuksia kevennetään niin, että koulutusta voidaan järjestää osatoteutuksena. Hallitus mahdollistaa oppivelvollisuuden suorittamisen myös työpajatoiminnassa.
- Lisätään oppivelvollisille suunnattua nivelvaiheen koulutusta kaksinkertaistamalla Kansanopistojen Opistovuosi -koulutuksen aloituspaikkojen määrää

Lukiokoulutus

- Lukiokoulutuksen keskeinen tavoite on varmistaa laaja-alainen yleissivistys sekä tuottaa opiskelijoille jatko-opintokelpoisuus. Lukiokoulutusta kehitetään tulevaisuudessakin omana koulutusmuotonaan, jolla on oma toimintaa ohjaava lainsäädäntö sekä rahoitusjärjestelmä. Lukiokoulutuksessa panostetaan opintojen ohjaukseen ja moniammatilliseen tukeen siten, että jokainen oppilas saa tarvitsemansa tuen siirtyäkseen koulupolulla eteenpäin. Tukea on kohdistettava erityisesti niille nuorille, jotka ovat vaarassa jäädä jälkeen opetuksessa.
- Hallitus on sitoutunut pitämään kiinni toisen asteen duaalimallista eli lukioiden ja ammatillisen oppilaitosten järjestämästä koulutuksesta. Koulutuksen raja-aitojen purkaminen ei saa johtaa siihen, että koulutusten erityispiirteistä luovuttaisiin. Yhteistyötä tehdään tarkoituksenmukaiseksi katsotuilla tavoilla. Koulutuksilla on myös erilaiset tehtävät, mikä on ollut keskeinen osa suomalaista koulutusjärjestelmää. Hallitus huolehtii, että erityisen koulutustehtävän lukioita on maassamme riittävästi molemmat kansalliskielet huomioiden.

Lukiokoulutus

- Lukiokoulutuksen järjestäminen turvataan alueilla, joilla lasten ja nuorten määrä vähentyy voimakkaasti. Hallitus uudistaa lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmän vastaamaan paremmin lukiokoulutuksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Rahoitusmallin muutoksista tehdään kattavat vaikutusarvioinnit ja niiden pohjalta valmistellaan hallituksen esitys vuoden 2025 loppuun mennessä. Rahoitusmallin muutokset toteutetaan riittävän pitkällä siirtymäajalla. Tavoitteena on säilyttää kattava lukioverkko. Uudistetaan lukion rahoitukseen kuuluva pienten lukioiden lisä tukemaan koulutuksen saavutettavuutta ja sivistyksellisten oikeuksien toteutumista. Edistetään kuntien välisen rahoitusvastuun tasapuolista jakautumista kotikunnan mukaan.

Lukiokoulutus

- Mahdollistetaan englanninkielisen ylioppilastutkinnon suorittaminen tiukasti rajatuin kriteerein. Varmistetaan, että englanninkielinen koulutustarjonta ei uhkaa kansalliskielistä koulusivistystä, vaan vahvistaa Suomen houkuttelevuutta kansainvälisten toimijoiden ja paluumuuttajien joukossa.
- Luodaan lukiodiplomeille valtakunnallinen kriteeristö ja mahdollistetaan yhden pakollisen ylioppilaskokeen korvaaminen lukiodiplomilla. Yhden viidestä ylioppilaskokeesta voisi jatkossa korvata lukiodiplomilla.
- Hallitus säätää lukiolaisten oikeudesta tukiopetukseen. Näin varmistetaan riittävä tuki lukio-opinnoissa etenemiseen jokaiselle opiskelijalle.
Hallitus selvittää ja arvioi mahdollisuuden toteuttaa liikunnanopetus viikoittaisena oppiaineena koko koulutuksen ajalle.

Vapaa sivistystyö

- Tunnistetaan vapaan sivistystyön merkitys osaamisen lisäämisessä ja harrastamisessa. Hallitus kasvattaa omavastuuosuutta aikuisten harrastusmuotoisessa toiminnassa vapaassa sivistystyössä

Ammatillista koulutusta koskevat keskeiset kirjaukset

- Ammatillinen koulutus on keskeisessä roolissa myös TE2024-uudistuksessa erityisesti osaamisen päivittämisessä.
- Koulutuksen keskeyttämistä toisella asteella vähennetään määrätietoisesti.
- Hallitus uudistaa ammatillisen koulutuksen rahoitusmallia. Koulutuksen järjestäjien kannustimia vahvistetaan siten, että opiskelijat suorittavat opintoja, valmistuvat, työllistyvät ja siirtyvät jatko-opintoihin valmistumisen jälkeen. Vaikuttavuusrahoituksen mittaristoa kehitetään ja sen seuranta ajantasaistetaan. Rahoitusmalliin luodaan kannusteita myös ohjata opiskelijoita suorittamaan tutkintoja pienempiä osaamiskokonaisuuksia, joilla vastataan jatkuvan oppimisen edellytysten vahvistamiseen ja alueelliseen työvoimatarpeeseen
- Hallitus uudistaa ammatillisen koulutuksen toiminnan ohjausta vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta vahvistaen sekä järjestäjäneutraaliteetti varmistuen. Ruotsinkielisen ammatillisen koulutuksen erityispiirteet huomioidaan.
- Ammatillisen koulutuksen ja elinkeinoelämän yhteistyötä vahvistetaan, jotta ammatillinen koulutus vastaisi paremmin työelämän tarpeisiin. Uudistetaan koulutuksen tarjonta vastaamaan nykyistä paremmin työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin, vienti- ja teollisuusmaakuntien tarpeet huomioiden.
- Hallitus turvaa riittävän lähiopetuksen määrän. Turvataan erityisesti oppivelvollisuuskoulutuksessa olevien ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden oikeus riittävään lähiopetuksen määrään, työpaikkaohjaamiseen sekä tarvittavaan oppimisen tukeen.

Ammatillista koulutusta koskevat keskeiset kirjaukset

- Englanninkielisten ammatillisten opintosisältöjen tarjontaa lisätään ja samalla varmistetaan mahdollisuus kotimaisten kielten riittävään opiskeluun. Kevennetään ulkomailla suoritettujen tutkintojen vastaavuusvaatimuksia ja varmistetaan tutkintojen yhteneväisyys olennaisilta osiltaan vastaavan suomalaisen tutkinnon kanssa. Sujuvoitetaan tutkintojen tunnustamisen käsittelyaikoja.
- Hallitus avaa ammatillisen koulutuksen järjestäjille mahdollisuuden myydä tutkintoon johtavaa koulutusta markkinoilla kansalaisille vastaavalla tavalla kuin korkeakoulutuksessa. Tilauskoulutuksella vastataan erityisesti osaajapulaan, kun tutkintoon johtavaa koulutusta voidaan myydä markkinoilla.
- Hallitus edistää koulutussopimuksen sekä oppisopimuskoulutuksen käyttöä. Selvitetään mahdollisuuksia oppisopimuskoulutuksen korvauksen porrastamiseen opintojen edetessä. Hallitus vahvistaa toisen asteen urheiluoppilaitosten asemaa. Vakiinnutetaan ammatillisten urheiluoppilaitosten rahoitus.
- Palautetaan liikunnan ja terveystiedon oppiaine tutkintojen perusteisiin.
- Selvitetään toisen asteen koulutuksessa liikunnan lisäämistä jokaviikkoiseksi oppiaineeksi.
- Säädetään velvoite jatkaa kielikoulutuksen antamista, jos koulutuksen kielitaitovaatimus esimerkiksi ammatillisessa koulutuksessa ei täyty.
- Selvitetään oppisopimuskoulutusten ja opintotuen parempi yhteensovittaminen.

Ammatillista koulutusta koskevat yleiskirjaukset OKMn hallinnon alalla

- Hallitus varmistaa, että koulutusjärjestelmämme tuottaa riittävästi osaamista ja tekijöitä kriittisille aloille huolehtien näin yhteiskuntamme kantokyvystä.
- Osaamistasoa nostetaan ja varmistetaan, että jokainen suorittaa vähintään toisen asteen tutkinnon ja yhä useampi nuori myös korkea-asteen tutkinnon. Huoltovarmuuden turvaamiseksi ammatillisessa koulutuksessa ja korkea-asteella on varmistettava, että kriittisten alojen osaamistarpeisiin vastataan riittävästi.
- Hallituksen tavoitteena on selkiyttää opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluvaa virastorakennetta, keventää päällekkäistä hallintoa ja vahvistaa virastojen tuloksellista ohjausta.
- Kaikki oppilaat ja opiskelijat eivät saa tarvitsemaansa tukea. Oppimisen tukea selkeytetään ja tuen ketju yhtenäistetään varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.
- Hallitus edistää urheilijoiden kaksoisuraa ja vahvistaa urheiluyläkoulujen, toisen asteen urheiluoppilaitosten ja huippu-urheilijamyönteisten korkeakoulujen asemaa.
- Tulevaisuudessa on keskityttävä perustaitojen ja -valmiuksien parantamiseen ja siirryttävä vakaaseen perusrahoitukseen. Jokaisella peruskoulun päättävällä nuorella on oltava riittävät perustiedot ja -taidot toisen asteen opintoihin.

Talous- ja henkilöstötilanne 6/2023

Kuluvan vuoden keskiarvot

4 269

HTV (Työvoima)

5,0 %

Sairauspoissaolojen osuus

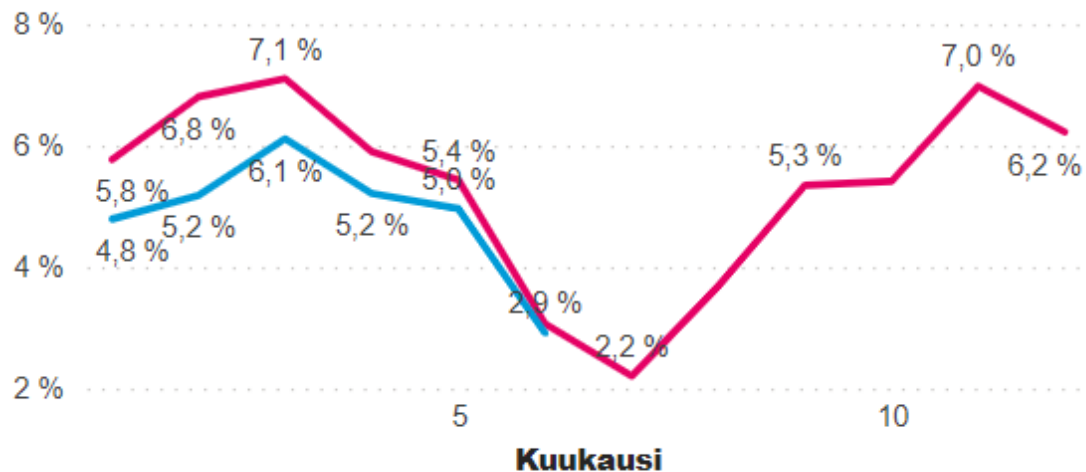
51,9%

Sijaistusten osuus

[Tarkemmat, kuukausikohtaiset toteumat löytyvät työvoimaseurannan taulukoista!](#)

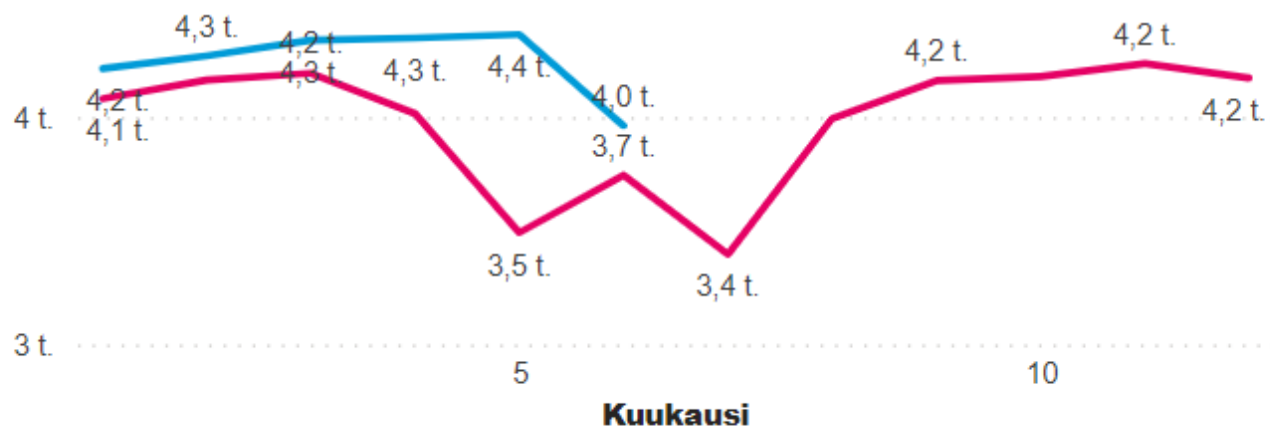
Sairauspoissaolot % kuukausittain

Vuosi ● 2022 ● 2023

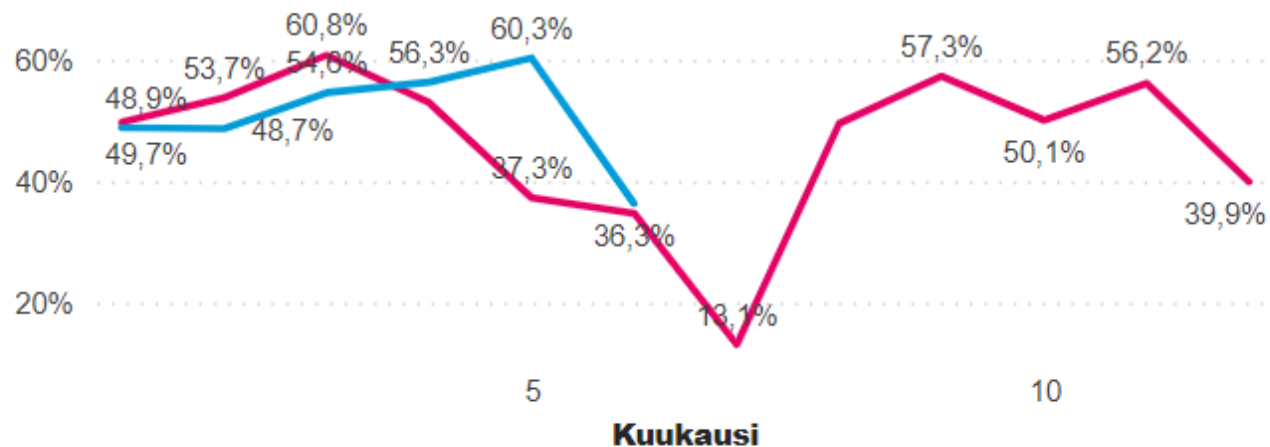
HTV (Työvoima) kuukausittain

Vuosi ● 2022 ● 2023

Sijaistus % kuukausittain

Vuosi ● 2022 ● 2023

TOIMINTAKATE tammi-toukokuu

	1.000€	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Ennuste 2023	Ennuste vs. TA 2023		Ennuste vs. TP 2022	
Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus		-340 461	-342 594	-358 204	-15 610	-5 %	-17 743	-5 %
Palvelukokonaisuuden yhteiset toiminnot		-9 566	-79 518	-85 733	-6 215	-8 %	-76 167	-796 %
Varhaiskasvatuksen palvelualue		-111 323	-100 226	-104 156	-3 930	-4 %	7 167	6 %
Perusopetuksen palvelualue		-125 921	-90 726	-93 670	-2 944	-3 %	32 251	26 %
Ruotsink. kasv. ja opetuksen palvelualue		-17 679	-13 280	-13 900	-621	-5 %	3 779	21 %
Lukiokoulutuksen palvelualue		-25 995	-20 198	-20 893	-695	-3 %	5 102	20 %
Ammatillisen koulutuksen palvelualue		-49 976	-38 647	-39 852	-1 206	-3 %	10 124	20 %
		Toteuma 1-5/2022	Talousarvio 1-5/2023	Toteuma 1-5/2023	TOT 1-5/23 vs. TA 1-5/23		TOT 1-5/23 vs. TOT 1-5/22	
Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus		-138 708	-143 104	-148 541	-5 437	-4 %	-9 832	-7 %
Palvelukokonaisuuden yhteiset toiminnot		-3 269	-32 139	-31 042	1 097	3 %	-27 773	-850 %
Varhaiskasvatuksen palvelualue		-46 717	-42 621	-47 520	-4 899	-11 %	-803	-2 %
Perusopetuksen palvelualue		-50 619	-39 996	-39 171	825	2 %	11 448	23 %
Ruotsink. kasv. ja opetuksen palvelualue		-6 895	-4 578	-5 890	-1 313	-29 %	1 005	15 %
Lukiokoulutuksen palvelualue		-10 668	-7 467	-8 046	-579	-8 %	2 622	25 %
Ammatillisen koulutuksen palvelualue		-20 539	-16 303	-16 871	-568	-3 %	3 669	18 %

Kiitos!